

För predikan, Håkan Sunnliden (Värnamo)

Denna söndag är påskens oktav. Det påskfirande som började med den första vespern, kvällen innan påsknatten, når nu sin fullbordan. I en veckas tid har vi nåtts av vittnesbörden om Jesu Kristi uppståndelse från de döda, den kristna trons centrum. Evangelierna ger oss nio olika vittnesbörd:

1. Maria Magdalena dröjer kvar vid graven, Mark 16:9, Joh 20:11-18
2. De andra kvinnorna beger sig hem, Matt 28:8-10
3. Simon Petrus möter också Jesus, Luk 24:34, 1 Kor 15:5

Samma dag:

4. Två lärjungar på väg till Emmaus, Luk 24:13-33, (Mark 16:12)
5. ”då stod han mitt ibland dem”, Mark 16:14, Luk 24:36-43. Joh 20:19-25

Åtta dagar senare:

6. Den Uppståndne och Thomas, Joh 20:26-29
7. på vägen till berget i Galiléen, Matt 28:16-20 (1 Kor 15:6)
8. vid Tiberias sjö, Joh 21:1-24
9. himmelsfärden, Apg 1:4–11

Exegeterna krånglar gärna till det hela med olika teorier. Så betraktar till exempel många Joh 21 som ett tillägg, men för de flesta är detta överkurs. Här föreligger en av Kyrkans kanoniserad text som vi har att utlägga. Fornberg skriver i sin kommentar till Matteusevangeliet:

Budskapet att en korsfäst människa upprättats av Gud och förhärligats var så otroligt att det med säkerhet skulle ha avvisats av lärjungarna, om de inte själva övertygats av möten med den uppståndne Jesus.

En Johannestext är alltid rik till sitt innehåll. Den innehåller inte sällan symboler och går ofta att förstå och utlägga på mer än ett sätt. Jag tror det är viktigt att denna oktavdag hålla sig till och bekräfta historiciteten som grundvalen för det nya livet. Varför inte låta Evangeliebokens rubrik ”Påskens vittnen” belysa texten?

I *GT-texten* möter vi orden: ”Ni är mina vittnen”, Jes 43:10 och 12c. Israels folk blev vittnen till Herrens väldiga gärningar. Guds egendomsfolk blev därför ett utvalt vittne. När det firar gudstjänst i hemmen och i den stora församlingen lyser det som ett ”ljus i världen.” Förskingringen bidrar till att ljuset sprider sig.

I evangelietexten bekräftar Jesus sin tidigare gärning. Han ”visade sig igen för lärjungarna”. I Danmark kallas dagen för Konfirmationssöndagen och förr var det vanligt att konfirmationen ägde rum just på denna söndag också i Sverige. Den som har tillgång till f Gunnars *Nådens År*, del I kan med fördel läsa hans utkast för vår evangelietext. Det återfinns på onsdagen i påskoktaven. Där finns ett utkast med rubriken ”Den Uppståndne sörjer för sina trognas behov”. F Gunnar börjar med att konstatera att den Uppståndne söker upp sina lärjungar på deras arbetsplats. Han talar om hur Jesus välsignar vårt arbete och alltid är med oss.

Bo Brander lägger, i boken *Ett år med Jesus, del 2*, vikt vid att lärjungarna hade väntat in Thomas, dem som inte kan tro, vid fullbordandet av den kallelse Simon Petrus nåddes av på samma plats som vår text utspelar sig på och som är återberättad i Luk 5:1–11. Här kunde man lägga till det faktum att Petrus, genom att scenen från kallelsen upprepas, känner igen och bekänner Herren. Han klär sig och skyndar mot strand. Judarna betraktar en hälsning ytterst seriöst. Då ska man vara presentabel. För judarna är hälsningen närmast en religiös handling och Petrus klär upp sig för att kunna möta sin Herre. Brander talar också om ”brödet” och ”fisken”.

I v 9 nämner Johannes om en glödhög, det vill säga en koleld. Det grekiska ordet förekommer endast här och i 18:18. Vid kolelden i 18:18 förnekade Petrus Jesus tre gånger. Vid den här kolelden får han tre gånger förklara sin kärlek till Jesus, 21:15-19, II årgångens evangelium. Och vid den får han förnya sitt ja till kallelsen.

Det finns ingen som med säkerhet vet vad siffran 153 betyder. Många försöker se olika slag av symbolik i den, men en sådan renommerad exeget som Raymond E. Brown, konstaterar slutligen att de helt enkelt hade räknat hur många det var och det var 153 stycken.

I episteltexten får vi höra om hur Paulus redogör för Kyrkans grundbult, om hur Jesus Kristus dog, blev begraven, uppstod från de döda och *visade sig*, vid ett tillfälle för flera hundra personer samtidigt. Genom Guds nåd är jag vad jag är, ett vittne, skriver aposteln.

Påskens vittnen

1. Jesus visade sig igen för lärjungarna

- a) Herren visade sig så småningom för Thomas och Thomas var överbevisad.
- b) Dagens människor har svårt för att lita på apostlarnas vittnesbörd trots att det finns nerskrivet. Trots kristenhetens svåra historia finns där en stor trovärdighet.
- c) Alla som lever med i Kyrkans gemenskap har fått del av vittnesbördet är själva är per definiton vittnen.

2. Lärjungarna förstod inte att det var Han

- a) Det var inte bara Thomas som tvivlade. Inte ens de som tidigare hade sett den Uppståndne kände igen honom vid det här tillfället. Men de är och kallas ändå för lärjungar.
- b) Tro, tvivel och otro hör till de mänskliga villkoren därför är det praktiskt taget omöjligt att vara en lärjunge om vi alltid ska utgå från vårt eget oomvända förnuft. Kyrkans historiska tro är vad vi har att hålla oss till.
- c) De som vill vara Jesu Kristi lärjungar har att hålla sig till apostlarnas vittnesbörd.

3. Jesus sa till sina lärjungar: Kom och ät

- a) På glödhögen fanns bröd och fisk, tre nödvändiga ingredienser. Dessa tre var så viktiga att lärjungarna nu förstod att det var Herren.
- b) Herren sörjer för alla människor. Det är emellertid människornas egen sak att förvalta och fördela resurserna.
- c) Idag inbjuds vi alla att få del av det bröd och den fisk som vilar på altarets glöd. Kom, ty allt är tillrett. När vi gör det blir också vi påskens vittnen.

Söndagens latinska namn *Quasi modo geniti*, ”då ni nu har fötts på nytt ...”, anger att Påskan har nått sin kulmen och framför oss har vi att leva det nya livet, livet i den Helige Ande.

Inledning: Påskens vittnen är vi. Våra liv, vår livsföring och vår livsstil vittnar om vår tro eller otro på Jesus. Syndabekännelsen är ett vittnesbörd och avlösningen är Guds vittnesbörd.

Påskens vittnen

1. Den lärjunge som Jesus älskade sade till Petrus: ”Det är Herren”

- a) De förstod inte att det var Herren, men Johannes förstod. Han kände igen honom genom kärleken. Johannes hade stått vid korsets fot. De hade mötts i kärlek, och något slog an i hans inre. Vi använder ofta begreppet genom tron, men här genom kärleken, 1 Kor13.
- b) Många människor förstår inte vem Han är. De har inte mött Guds kärlek, men när någon känner igen Guds kärlek gör det *säger de det*. De vittnar om den.
- c) Om du har lärt känna Guds kärlek ska vi berätta det för dem andra.

2. Petrus knöt om sig ytterplagget och hoppade i vattnet.

- a) Judarna betraktar en hälsning ytterst seriöst. Då ska man vara presentabel. För judarna är detta en närmast religiös handling och när Petrus hör och förstår att det är Herren vill han klä sig för att hälsa på Herren. I Luk 5 berättas om en liknande hälsning då faller Petrus ner och ber Herren att gå bort ifrån honom. Här har något skett. Petrus har blivit förvandlad och skyndar till Jesus. Petrus hade den goda vilja, men den hade inte räckt till. När han tvivlade på sig själv tog Jesus emot honom i alla fall. Petrus var förlåten och uppmuntrad att fortsätta sitt liv. Nu vittnar Petrus om sin förvandling och bekännelse genom att ivrigt hoppa i vattnet.
- b) Förr i tiden fick svenskarna lära sig att ta av sig mössan när de kom in i kyrkan, ty i kyrkan bor Gud. De högkyrkliga stannar och gör korstecken. Den röda lampan vill påminna oss om Guds närvaro. Vem som helst går inte utan vidare innanför altarringen, ty här är helig mark.
- c) Vi kanske inte förstår och iakttar Guds närvaro på samma sätt. Det kan ha mindre betydelse hur vi betar oss, men frågan kvarstår: Förstår vi att Gud är här? Det är förvisso sant att vi kan känna igen Herren i all skönhet, men här gäller det på ett särskilt sätt. Byggnaden är byggd till Herrens ära. Utsmyckningen talar sitt särskilda språk. Vårt sätt att korsa oss, falla på knä, sjunga med i psalmerna eller inte göra det vittnar.

3. Lärjungarna förstod att det var Herren

- a) Lärjungarna vågade inte fråga honom vem han var. De var lamslagna och handlingsförlamade.
- b) Det kommer alltid att finnas människor som känner sig osäkra och inte vet hur de ska handla. Då säger Jesus: ”Kom och ät” eller som vi formulerat det i liturgin: ”Kom ty allt är tillrett”
- c) När han bröt brödet och gav dem *tog de emot* Honom, episteln 1 Kor 15.